

πομφόλυξ τοῦ σάπωνος ἡ ὁποία ἤλλαξεν ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἱριδος ἔσπασεν ἐπὶ τέλους μ' ἐν πούφ καὶ ἐρράντισε περίξ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποία διστάλησαν εἰς μεϊδιάμα. Ἡ Βουλὴ ἀπέριψε τὸ Κατηγορητήριον. Τὸ πλῆθος ἀνέδωκε κραυγὴν ἀνακουφίσεως καὶ νίκης — τὴν ὁποίαν καὶ οὕτως καὶ ἄλλως θ' ἀνέδιδε. Καὶ μεθ' ὅλην τὴν πίεσιν ἵππων καὶ ἱππέων κατάρθωσε νὰ συσσωματωθῇ καὶ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Τρικούπη, ὅπου ἐκεῖνος προσεφώνησε μὲ στόμφον καὶ ἐπίδειξιν, ὡς ἔαν ἐπερίμενε τοιαύτην τῆς Βουλῆς ἀπόφασιν ἵνα θεωρήσῃ ἐαυτὸν ἄσφογον καὶ ἀμόλυντον.

Ἦτο τὸ τελευταῖον θέαμα. Τὸ πλῆθος δισκορπίσθη. Ἡ συνεδρίασις τῆς Βουλῆς διελύθη. Ἡ πολιορκία ἐλύθη. Αἱ περιπολῖαι ἐπέστρεψαν εἰς τοὺς στρατώνας. Μετ' ὀλίγον ἡ πόλις ἀνελάμβανε τὴν συνήθη τῆς νυκτερινῆς ὄψιν...

ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου ἀρχίζομεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄρθρου περὶ ἀνατροφῆς τῶν πτηνῶν ἐντὸς τῶν κλωβῶν, τὸ ὅστιον χάριν τῆς «Ἑστίας» καταλλήλως σταχυολογήσας ἐξ εἰδικῶν συγγραμμάτων ἐφιλοτέχνησεν ὁ ἡμέτερος συνεργάτης κ. Ν. Χ. Ἀποστολίδης. Εἰς προσεχὴ φύλλα θὰ ἀναφέρῃ ἰδιαίτερος περὶ ἐκάστου πτηνοῦ τὰ τῆς διατροφῆς καὶ συντηρήσεώς του, θὰ περιλάβῃ δὲ μόνον τὰ πτηνὰ ἐκείνα, ἅτινα συνήθως διατρέφουσιν ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς κλωβῶν. Ἄλλ' ἐάν τις τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἑστίας» διατρέφει ἄλλο τι πτηνὸν πλὴν ἐκείνων περὶ ὧν θὰ γείνη λόγος καὶ θέλῃ νὰ μάθῃ ἀκριβέστερον τὰ κατ' αὐτὸ, δύναται ν' ἀπευθυνθῇ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἑστίας» δι' ἐπιστολῆς ἀναφέρων ἀκριβῶς τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦ πτηνοῦ ὄνομα, ἵνα λάβῃ παρὰ τοῦ κ. Ἀποστολίδου τὰς χρήσιμους ὁδηγίας. Σ. τ. Δ.

ΤΑ ΕΝ ΚΛΩΒΟΙΣ ΠΤΗΝΑ

Ἐκ τῶν δώδεκα χιλιάδων εἰδῶν πτηνῶν τῶν γινωστῶν τῇ ἐπιστήμῃ τετρακόσια ἢ πεντακόσια μόνις ἀνατρέφονται ἐν κλωβοῖς. Βεβαίότατα συν τῷ χρόνῳ θὰ κατορθωθῇ ν' ἀνατραφῶσι πλειότερα, ὅταν γνωσθῶσι καὶ ἐτέρων καλλίτερον τὰ ἦθη, ἡ ζωὴ, ὁ τρόπος τῆς διατροφῆς. Νῦν φέρουσιν ἐν Εὐρώπῃ πτηνὰ τινα, θεωρούμενα ἄλλοτε ὡς μὴ δυνάμενα ν' ἀνατραφῶσι κεκλεισμένα. Κόνεις κρέατος ἀναμειγμένα μετ' ἄλλων συνθετικῶν κατέστησαν δυνατὴν οὐ μόνον τὴν συντήρησιν αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τὸν πολλαπλασιασμόν· πλείστας λοιπὸν τρέφουμεν ἐλπίδας ὅτι προσεχῶς θὰ πλουτισθῶσιν αἱ συλλογαὶ ἡμῶν διὰ νέων πτηνῶν εὐαίσθητων καὶ σπανίων.

Τὰ πτηνὰ δὲν ἀπαντῶσι κατ' ἀριθμὸν ἴσον εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς γῆνης σφαίρας. Ἡ Ἀμερικὴ εἶναι πλουσιωτέρα εἰς εἶδη· ταύτην ἑπείτῃ ἡ Ἀσία, ἡ Ἀφρική, ἡ Ὠκεανία, καὶ τελευταία ἡ Εὐρώπη. Ἐκάστη ζώνη ἔχει τὰς ἰδίας αὐτῇ ὁμοιογενείας. Οὐδεμίαν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς τῇ Εὐρώπῃ. Ἐν ταῖς ἄλλαις ἡπείροις ἀνευρίσκονται οἱ τύποι τῶν πτηνῶν ἡμῶν.

Ἐκ τῶν πτηνῶν τῆς Ἀμερικῆς δὲν γνωρίζει τις τί νὰ θαυμάσῃ, τὴν ποικιλίαν ἢ τὴν ὡραιότητα τῶν χρωματισμῶν. Ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἐν ταύτῃ εὐρίσκονται οἱ τροχίλοι (κολίβρια), ἡ κυανὴ ἀηδὼν, οἱ καρδινάλιοι, κ.ά.

Τὰ πτηνὰ κατοικοῦσιν ἐν ᾧ τόπῳ εὐρίσκουσι καὶ τὴν τροφὴν αὐτῶν. Τινὰ ἀρέσκονται παρὰ τὰ ρέοντα ὕδατα· ἕτερα εἰς τὰ δασώδη μέρη, τὰ πλείστα ὅμως οἰκοῦσιν εἰς μέρη, ἐν οἷς ἐναλλάσσουσι τὰ ὄρη μετὰ τῶν πεδιάδων, οἱ ἀγροὶ μετὰ τῶν καλλιεργημένων χώρων.

Ὅταν λείψῃ ἡ τροφή, τὰ πτηνὰ ἐγκαταλείπουνσι παροδικῶς τὸ ἐνδιαίτημα αὐτῶν καὶ ἐπανέρχονται ὅταν ἐκλείψῃ ἡ αἰτία ἡ ἐξαναγκάσασα ταῦτα ν' ἀποδημήσωσι.

Τὰ ἐκ κόκκων τρεφόμενα πτηνὰ εἶναι μᾶλλον εὐκοινώνητα ἢ τὰ ἐσθίοντα ἀποκλειστικῶς ἔντομα. Σπανίως εὐρίσκει τις ἐντομοφάγον ἔχον χαρακτῆρα ἥπιον. Ὁ τρόπος τῆς διατροφῆς του, ὅστις δὲν εἶναι ποικίλος, ἡ δυσκολία τῆς ἀνευρέσεως τῆς τροφῆς, ἀναγκάζει αὐτὸ ν' ἀπομακρυνθῇ ἐκ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐνδιαίτῃται γείτων ὁμοιόμορφος τρεφόμενος. Οὕτω καὶ ἐν τῷ κλωβῷ διατρεφεί τὸ ὁρμέφυτον τῆς πάλης περὶ ὑπάρξεως, ὅπερ καθιστᾷ αὐτὸ φιλόμαχον καὶ κακόν.

Τινὰ τῶν πτηνῶν συζευγνύονται δι' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ βίου αὐτῶν, ἕτερα ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ὁ χρόνος τῆς τεκνοποιίας· ὅποιαδήποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ διάρκεια, οἱ δύο σύζυγοι εἶναι πιστότατοι. Πρέπει νὰ ἐπέλθωσιν ὅλως ἐκτακτοὶ περιστάσεις, ὅπως ἐξαναγκασθῶσι νὰ παραβῶσι τὴν συζυγικὴν πίστιν. Οἱ ἄρρενες κυρίως διακρίνονται διὰ τὴν μεγίστην αὐτῶν προσήλωσιν εἰς τὸ αἶσθημα τοῦτο. Ἡ φύσις προικίσασα τοῦτον διὰ τῶν ὡραιωτάτων χρωμάτων, καὶ δωρήσασα αὐτῷ ἀπολύτως τὴν χάριν τοῦ ἄσματος, ἐξέθηκεν εἰς μυρίους κινδύνους· οὕτω διὰ νὰ προστατεύσῃ τὸ εἶδος ἐπολλαπλασιάσας τὸν ἀριθμὸν. Ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἀνισότητα ταύτην τῶν δύο φύλων, τὴν καθιστῶσαν δύσκολον τὸν γάμον, ἀποδοτέα, ὡς διὰ πρᾶγμα ὅπερ δυσκόλως ἀποκτᾷ τις, ἡ λύπη ἦν αἰσθάνεται ἀποθησκούσης τῆς θηλείας. Ἐκ ταύτης καὶ αἱ φιλονεικίαι τῶν ἀρρένων ἐν τῇ ὥρᾳ τῶν γάμων, καὶ ἐν δουλείᾳ ἀκόμη ἐλλειπουσῶν θηλειῶν.

Ὅταν ἡ σύζευξις κατορθωθῇ, τὸ ζεῦγος ἐργάζεταιται κοινῇ πρὸς σύμπεσιν τῆς νεοττιᾶς. Συνήθως ὁ ἄρρην κατασκευάζει τὸ ἐξωτερικόν, ἐνῷ ἡ θήλειαν ἐνασχολεῖται εἰς τὴν ἐσωτερικὴν διακόσμησιν. Εἰς τινα εἶδη, μόνος ὁ ἄρρην κατασκευάζει τὴν νεοττιάν· εἰς ἕτερα ἢ θήλειαν· ἀλλ' ἀμφότεροι συμμερίζονται μετὰ μεγίστης φροντίδος τὸν ἀγῶνα τῆς ἀνατροφῆς τῶν νεοσσῶν. Κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν τρέφουσι τοὺς νεοσσούς δι' ἐντόμων, διὰ τῶν μαλαχωτέρων οὐσιῶν, καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐθίζουσι τοὺς τοὺς εἰς ἥττον εὐχυμον

τροφὴν. Ὅταν ἀνατραφῇ ἡ οἰκογένεια πλεῖστα εἶδη συνεννοῦνται ἀποτελοῦντα ἀγέλας καὶ παραμένουσι συννηωμένα μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν γάμων.

Τ' ἀποδημικὰ πτηνὰ ἀναχωροῦσιν ἕκαστον ἔτος ἐν ὠρισμένη ἐποχῇ κατ' ἀγέλας ἢ σποραδικῶς ἐπ' ἀνέρχονται δὲ διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ δι' ἧς καὶ ἀνεχώρησαν. Τὰ ταξιδίδια ταῦτα τελοῦσιν ἢ ἐν καιρῷ νυκτὸς ἢ πτάμενα ὑψηλά, ἢ ἐν καιρῷ ἡμέρας κατὰ σταθμούς ἀπὸ θάμνου εἰς θάμνον. Ὅσον δὴ ποτε μακρὰ καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀπουσία, λέγει ὁ Γέρβ, πατρὶς τοῦ πτηνοῦ πρέπει νὰ θεωρῇται ὁ τόπος τῆς γεννήσεως ἢ νεοττίᾳ καθορίζει τὴν πατρίδα. Καθ' ἑκάστην ἀναχώρησιν μυριάδες καταστρέφονται. Πολυάριθμοι κυνηγοὶ ἐνεδρεύοντες φωνοῦσι διὰ τῶν ὄπλων, ἢ συλλαμβάνουσι διὰ τῶν δικτύων. Τώρα μάλιστα αἱ μέθοδοι αὗται τῆς καταστροφῆς δὲν θεωροῦνται ἐπαρκεῖς. Καταφεύγουσιν εἰς ἐπιστημονικὰ μέσα. Ἐκαστος γνωρίζει ὅτι αἱ χελιδόνες συνεννοῦνται ἐπὶ τινος ἡμέρας κατὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου προτοῦ διέλθωσι ταύτην. Τότε ὑψοῦσι πασσάλους εἰς τὸ παράκτιον, συνδεομένους διὰ σιδηροῦ σύρματος, ὅτε δὲ αἱ δυστυχεῖς ἔρχονται ν' ἀναπαυθῶσι διαβιβάζουσι διὰ τοῦ σύρματος ἰσχυρὸν ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ὅπερ φονεύει ταύτας κατὰ ἑκατοντάδας.

Οἱ φυσιοδίφαι ἀπέδωκαν εἰς πλεῖστα αἰτία τὰς ἀποδημίας ταύτας, ὅποια δὴ ποτε ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ αἰτία, βεβαίως δὲν ὀφείλονται αὗται μόνον εἰς τὴν ἀναζητήσιν τροφῆς. Ἄν τοιοῦτο συνέβαινε, τὸ ἐν κλωβῷ πτηνὸν δὲν θὰ ὑπέφερε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀποδημίας, καὶ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν δὲν θὰ εἰδείκνυν ἄλληθ' ὑμάναν, ἐξ ἧς πλεῖστα ἀποθνήσκουσι.

Ἡ τῆς πετερορρυήσεως ἐποχὴ διὰ τὸ ἐν δουλείᾳ πτηνὸν εἶναι κρίσιμωτάτη. Ἄν καλῶς ἀνατρεφεται, ἢ ἀνανέωσις τῆς πετερώσεως γίνεται ἀκινδύνως. Ἄν ὅμως ἡ διατροφή του εἶναι ἐλλιπής, ἢ πετερορρυήσις παύει, τὸ πτηνὸν ἀσθενεῖ καὶ ἀποθνήσκει. Πρέπει λοιπὸν ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ νὰ ἐπαυξηθῶσιν αἱ περιποιήσεις. Τὰ πτηνὰ δὲν πετερορροῦσιν ἅπαντα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Τινῶν μὲν πίπτουσι μόνον τὰ πτερὰ τοῦ σώματος, ἐνῷ ἑτέρων πίπτουσιν ὅλα τὰ πτερὰ καὶ τόσῳ ταχέως, ὥστε καθίστανται ἀνίκανα νὰ ἵπτανται. Εἰς πολλὰ εἶδη ἡ πτώσις τῶν πτερῶν τῶν πετερύγων καὶ τῆς οὐρᾶς γίνεται ἐν δευτέρᾳ πετερορρυῇ καὶ συχνάκις τὰ αὐτὰ πτερὰ δὲν πίπτουσιν ἢ ἀνὰ δύο καὶ ἀνανεοῦνται μόλις μετὰ πολλὰ ἔτη.

Ἐλάχιστα γινώσκει ἡ ἐπιστήμη, καὶ ἀμφίβολα ἔχει διδόμενα ἐπὶ πόσα ἔτη δύναται νὰ ζῇσιν τὰ πτηνὰ. Φαίνεται ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀνάλογον τοῦ ἀναστήματος καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῶν χρόνου. Ἄν μόνον λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ διδόμενα ἐκ τῶν ἐν κλωβοῖς

βιούντων πτηνῶν, πειθόμεθα ὅτι τὰ πτηνὰ εἶναι μακρόβια.

Ἀνταμείβοντες τὴν εὐχαρίστησιν ἣν προσένοῦσιν ἡμῖν, ὀφείλομεν νὰ δίδωμεν εἰς τὰ πτηνὰ πᾶσαν ἀνάπαυσιν, ὅπως λησμονήσωσι τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐλευθερίας, καὶ κλωβὸν ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερον. Πάραυτα θὰ ἐκφράσωσιν ἡμῖν τὴν ἐγνωμοσύνην αὐτῶν διὰ τῆς οἰκειότητος, καὶ διὰ τοῦ ἄσματος τὴν εὐχαρίστησιν, αἰσθανόμενα ἑαυτὰ καλῶς περιποιημένα.

Πάντες ποθοῦσι νὰ συνενῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ κλωβῷ ποικίλα εἶδη, ἀρεσκόμενοι εἰς τὴν ποικίλειαν τῶν χρωματισμῶν καὶ τῶν μορφῶν· δυστυχῶς ὅμως τὸ ὄνειρον τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπιτύχῃ πάντοτε. Πλὴν τοῦ ἀσυμβιβάστου τῶν ἡθῶν, τὸ τῆς καθαριότητος ζήτημα δυσκόλως ἐπιτυγχάνει ἐν περὶ ὁρισμένῳ χώρῳ. Πτηνὸν θαυμάζομενον διὰ τὴν στίλβηδόνα τῆς πετερώσεως αὐτοῦ φέρεται ἐπὶ τοῦ σώματος τὰ ἴχνη ἀδιακρίτου γείτονος· ἕτερον, φίλον τοῦ λουτροῦ, ἐκδιώκεται τοῦτου ὑπὸ ἰσχυρωτέρου καὶ ἀφίνει ὑπαρὰν τὴν πτέρωσιν αὐτοῦ. Εἰς ταῦτα προστίθεται καὶ ἕτερον σπουδαίτερον, ὁ κανονισμὸς τῆς τροφῆς. Πολλῶν πτηνῶν λαίμαργων πρέπει νὰ κανονίζηται ἡ τροφή· ἄλλως τρώγοντα ἀκανονίστως ἀποθνήσκουσιν ἐξ ἀποπληξίας ἢ ἐκ ποδάγρας· ἕτερα δ' ὡς μᾶλλον εὐαίσθητα ἀπαιτοῦσιν εἰδικὴν τροφήν. Πῶς ἐν τῷ αὐτῷ κλωβῷ νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ ἀπαίτησεις αὗται; Ὁ χωρὶς μὸς λοιπὸν ἐπιβάλλεται· δι' αὐτοῦ συντηρεῖται ἡ ὑγεία καὶ ἡ καλλονὴ τῆς πετερώσεως.

Ο ΚΛΩΒΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ

Τὸ σχῆμα τοῦ κλωβοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀρεσκείας ἑκάστου, αἱ διαστάσεις αὐτοῦ ἐκ τοῦ χώρου, ὃν ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του. Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν οἱ κατασκευασταὶ κατασκευάζουσι κλωβοὺς τινὰς μεγίστης πολυτελείας καὶ ποικίλων σχημάτων. Ἄν ὅμως οὗτοι εἶναι ὠραῖοι κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν εἰς τὸ πτηνὸν οὐδὲν ὠφελοῦσι. Πράγματι, τίνας ἔχει ἀνάγκην τὸ πτηνὸν; Φωτὸς, ἀέρας καὶ χώρου. Λοιπὸν εἰς τὰ κατασκευάσματα ταῦτα, τὸ φῶς ἐμποδίζεται ἐκ τῆς ἐκ ψευδαργύρου στέγης, τῆς ἀπλῶς διατρήτου, ὃ ἀὴρ περιορίζεται ἐκ τῆς διακοσμήσεως, καὶ τὸ διάστημα θυσιάζεται εἰς κατασκευὴν ποικίλων σχηματισμῶν, πύργων, πυργίσκων καὶ τῶν τοιούτων. Ἐκ πάντων τῶν σχεδίων τὸ ἥττον ὠραῖον, τὸ κοινόν, εἶναι καὶ τὸ καλλίτερον, τὸ συνιστάμενον ἐκ σχήματος κυβικοῦ κατασκευασμένου ἐκ ξύλου ἢ ἐκ σύρματος. Οἱ κλωβοὶ οὗτοι εἶναι φωτεινοί, ὃ ἀὴρ κυκλοφορεῖ ἐλευθέρως. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέγεθος, τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων· ἕκαστος ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ, ὅτι ἡ ὑγεία τῶν διατρεφόμενων πτηνῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν διαστάσεων

τῆς κατοικίας· ὅπως τὸ πτηνὸν διατηρήσῃ τὴν ἰσχύν καὶ εὐρωστίαν τῶν μελῶν του πρέπει νὰ πτερυγίζῃ. Ἐὰν κατοικῇ ἐν στενῷ χώρῳ, πηδᾷ καὶ δὲν γυμνάζει ἀρκούντως τὸ σῶμα αὐτοῦ. Πρέπει ν' ἀποφεύγῃ τις νὰ θέτῃ εἰς τὸν κλωβὸν πολλὰ στηρίγματα· εἶναι ταῦτα πηγὴ ἀκαθαρσίας. Τὰ στηρίγματα πρέπει νὰ εἶναι ἀρκετὰ χονδρά, ὅπως τὸ πτηνὸν κρατῆται ἐπ' αὐτῶν χωρὶς νὰ ἐξαναγκάζεται νὰ περιβάλλῃ ταῦτα ἐντελῶς διὰ τῶν δακτύλων του. Συνεχῆς ἔντασις τῶν μυῶν ἐπιφέρει συσπάσεις ἢ νευρικὰς ἀσθενείας.

Ὅπως εὐκολύνῃται ὁ καθαρισμὸς τοῦ κλωβοῦ τὸ πάτωμα πρέπει νὰ εἶναι κινητὸν. Καλύπτουσι τοῦτο δι' ἄμμου, ἢν ἀνανεοῦσιν, ἂν μὴ καθ' ἐκάστην πρωίαν, τοῦλάχιστον δις ἢ τρίς καθ' ἑβδομάδα. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ δὲν ἀντικαθίσταται, διὰ μικροῦ ξυλίνου σκαλιστῆρος ἀποσύρονται τὰ ἀπορρίμματα καὶ τὰ περιττώματα, ὅπως δοθῇ ἡ ἀπαιτούμενη καθαριότης εἰς τὴν κατοικίαν. Οἱ ὑγιεῖνοι νόμοι πρέπει νὰ ἐφαρμοζονται καὶ εἰς τὰ πτηνὰ ὡς καὶ εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἐπίσης ἐκάστην πρωίαν πλύσιμον διὰ σπόγγου ἅπαντος τοῦ κλωβοῦ, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ὅταν ὁ κλωβὸς εἶναι μέγας καὶ ἔχῃ πολλοὺς κατοίκους, πλύσιμον διὰ σάπωνος καὶ θερμοῦ ὕδατος, ἢ κάλλιον διὰ φανικοῦ ὕδατος, ἐπιβάλλεται πρὸς καταστροφὴν παντὸς σπέρματος κολλητικῆς νόσου. Θύραι τεθειμέναι κατὰ διάφορα ὕψη πρέπει νὰ εὐκολύνωσι τὴν ἐργασίαν ταύτην. Ἡ διατήρησις τῶν θέσεων τῆς τροφῆς καὶ τοῦ ὕδατος ἀπαιτεῖ ἐπίσης πολλὰς φροντίδας. Προτιμότερον νὰ τίθεται ἡ τροφή εἰς πῆλινα ἢ ὑάλινα ἀγγεῖα ἢ εἰς ξύλινα καὶ λευκοσιδηρᾶ. Ἐκάστην ἡμέραν μετὰ τὸν καθαρισμὸν τῆς τροφῆς ἐκ τῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν παραχθεισῶν διὰ τῆς ἀποφλοιώσεως τῶν κόκκων, πρέπει νὰ πλύνωνται αἱ θῆκαι, ὅπως ἐξ αὐτῶν ἀφαιρεθῇ πᾶσα ὀσμὴ καὶ κακὴ γεῦσις.

Ἐτέρη πηγὴ ὑγείας εἶναι τὸ λουτρόν· πρὸς τοῦτο ὅμως παρουσιάζεται μία δυσκολία. Ἄν διατηρῇ τις διαρκῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν πτηνῶν λεκάνην ὕδατος, συμβαίνει κυρίως τὸ θέρος, τὰ συνεχῇ λουτρὰ νὰ καταβρέχωσι τὴν ἄμμον τοῦ κλωβοῦ, καὶ τῇ συνεργείᾳ τῆς ὑγρασίας, τὰ λείψανα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς τροφῆς ἀναμειγνύμενα μετὰ τῶν περιττωμάτων διαδίδουσιν ὀσμὰς δυσάρεστους. Ὅπως ἀποφύγῃσι τοῦτο φιλόπτηνοί τινες συνεθίζουσι τὰ πτηνὰ νὰ λούωνται καθ' ὥρισμένας ὥρας, τὴν πρωίαν ἐπὶ παραδείγματι πρὸ τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ κλωβοῦ καὶ τῆς ἀνανεώσεως τῆς ἄμμου. Βεβαίότατα οὕτως ἀφαιρεῖ τις ἀπὸ τὰ πτηνὰ, κατὰ τὴν θερμὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους, σπουδαιότατην ἀπόλαυσιν. Ὅπως παρέχῃ τις εἰς ταῦτα τὴν ἀπόλαυσιν

ταύτην, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ λουτρὰ ἐξωτερικὰ περιβαλλόμενα ὑπὸ ὑάλου κατὰ τὰς τέσσαρας αὐτῶν ἐπιφανείας πλὴν τῆς πέμπτης συγκοινωνούσης μετὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ δι' ἀνοιγοκλειομένης πρὸς τε τὰ ἔξω καὶ τὰ ἔσω θύρας. Ἡ θῆκη τοῦ ὕδατος πρέπει ἐπίσης νὰ ἐπιβλέπεται· τὸ ὕδωρ εὐκόλως διασθίρεται. Ἡ ἀπόσυνθεσις αὐτοῦ ὀφειλομένη εἰς τὴν ζύμωσιν τῶν κόκκων τῆς λοιπῆς τροφῆς ἢν καταθέτει ἐν αὐτῷ τὸ πτηνὸν διὰ τοῦ ῥάμφους, ἐπιταχύνεται καὶ ἐκ τῆς ὑψηλῆς θερμοκρασίας. Ἐν θέρει, ἐν καιρῷ τῶν μεγάλων καυσῶνων πρέπει ν' ἀνανεοῦται τὸ ὕδωρ τοῦλάχιστον ἅπαξ καθ' ἐκάστην, μάλιστα δ' ἂν συγχρόνως χρησιμεύῃ καὶ ὡς λουτρόν. Παράλειψις τῆς φροντίδος ταύτης δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τύφον, θανάτου ἢ ἐν διαστήματι εἰκοσι τεσσάρων ὥρων ἅπαντας τοὺς κατοίκους τοῦ αὐτοῦ κλωβοῦ.

ΕΚΛΟΓΗ ΠΤΗΝΩΝ

Ἴδου τὰ σημεῖα ὑγείας, ἅτινα πρέπει νὰ ἐξακριβώσῃ τις, ὅταν πρόκειται ν' ἀγοράσῃ πτηνὰ.

Τὸ πτηνὸν πρέπει νὰ εἶναι ἰσχυρὸν καὶ εὐχαρὶ· ἡ ζωηρότης αὐτοῦ φυσικὴ· ἡ πτέρωσις καλῶς ἐφηρμοσμένη εἰς τὸ σῶμα, λεία καὶ στίλβουσα, κυρίως ἀπηλλαγμένη ἀκαθαρσιῶν ὑπὸ τὴν κοιλίαν· τὸ βλέμμα διαυγές καὶ ζωηρὸν ἄνευ μελαγχολίας καὶ ἀτονίας. Οἱ ῥώθωνες δὲν πρέπει νὰ εἶνε μῆτε ἀκάθαρτοι μῆτε βλενωδεις, καὶ τὸ ὅσπουν τοῦ στήθους, τὸ δίκρανον (κοινῶς γιάντες), νὰ μὴ προεξέχῃ. Ὅταν τὸ πτηνὸν καθήμενον σιωπᾷ καὶ ἔχῃ ἐξωγκωμένα καὶ ἀνασηκωμένα τὰ πτερά, τὸ τοιοῦτον εἶναι σύμπτωμα κακόν. Ἀναπαυόμενον δὲν πρέπει νὰ ἀναπνέῃ συχνά, μῆτε κατὰ διαλείμματα νὰ ἐκπέμπῃ ξηροὺς ἤχους. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι πρόδρομος προσβολῆς τοῦ στήθους. Ὅταν τὸ πτηνὸν παρουσιάζῃ ἅπαντα τὰ λοιπὰ σημεῖα τῆς ὑγείας, καὶ ἂν ἀκόμη στερεῇται πτερῶν τέλεον, τὸ πτηνὸν εἶναι καλὸν δι' ἀγοράν. Αἱ περιποιήσεις καὶ ἡ καλλιτέρα κατοικία θ' ἀποδώσωσιν αὐτῷ ταχέως τὴν ὥραν πτέρωσιν. Προσέχων τις εἰς τὰ διδόμενα ταῦτα δύναται δι' ἐνὸς βλέμματος νὰ ἐκλέξῃ τὸ ἀγορασθῆσόμενον.

Ἄπαντα τὰ πτηνὰ ἐν δουλείᾳ πολλαπλασιάζονται, ἀρκεῖ νὰ τύχῃσι τῶν ἀπαιτουμένων συνθηκῶν, ὅπως διεγερθῶσιν ἐν αὐτοῖς τὰ ἐρωτικὰ φυσικὰ τῶν αἰσθημάτων. Περιγράφοντες ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἕκαστον πτηνὸν τῶν διατρεφόμενων κυρίως ἐν κλωβοῖς παρ' ἡμῖν, θ' ἀναφέρωμεν πάντοτε τοὺς καταλληλοτέρους τρόπους τῆς συζεύξεως καὶ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν. Ἐπίσης προκειμένου περὶ τροφῆς, ἐν λεπτομερείᾳ θ' ἀναδείξωμεν τὴν ἐκάστῳ ἀρμόζουσαν καὶ συντελοῦσαν μάλλον εἰς διατήρησιν τῆς ὑγείας αὐτοῦ.

Ἐπεται συνέχεια.

Ν. Χ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ